

מי מנהל את סיכוניו של מנהל הסיכונים?

איציק מליק, מנכ"ל האודן

היועץ המשפטי נדרש לזהות סיכונים בכל החלטה עסקית. אבל יש סיכון אחד שלעיתים קרובות נשאר מחוץ לרדאר – הסיכון שלו עצמו.

לפני לא הרבה שנים תפקידו של היועץ המשפטי היה ברור יחסית: לפרש את הדין, לנסח חוזים ולהתריע מפני חריגות.

היום המציאות שונה לחלוטין. היועץ המשפטי משתתף בישיבות הנהלה, מלווה עסקאות, שותף לגיבוש אסטרטגיה, מקבל החלטות בזמן אמת, מתמודד עם רגולציה משתנה, מתקפות סייבר, משברים תקשורתיים, חקירות פנימיות, ESG, פרטיות, בינה מלאכותית ושרשראות אספקה.

במילים אחרות – הוא כבר מזמן אינו רק היועץ המשפטי. הוא מנהל סיכונים.

אלא שבעוד שהוא מקדיש את רוב זמנו לזיהוי וניהול הסיכונים של הארגון, יש שאלה אחת שכמעט אינה עולה לדיון: **מי מנהל את הסיכון שלו?**

דווקא מי שמגן על החברה עלול להישאר חשוף

אחד המיתוסים הנפוצים הוא שהיועץ המשפטי "מכוסה" משום שלחברה יש ביטוח אחריות נושאי משרה. בפועל, המציאות מורכבת הרבה יותר.

ביטוח אחריות נושאי משרה וביטוח אחריות מקצועית נועדו להתמודד עם חשיפות שונות לחלוטין. האחד נועד להגן על פעולות שבוצעו במסגרת תפקיד ניהולי; השני נועד להגן על עצם מתן השירות המקצועי.

אצל יועצים משפטיים, שני העולמות הללו נפגשים כמעט מדי יום, ולכן ההבחנה ביניהם אינה תיאורטית אלא בעלת משמעות מעשית במקרה של תביעה.

הבעיה אינה רק הכיסוי – אלא ההנחות המוקדמות

אחד המסרים החשובים שעלו בהרצאה היה שהסיכון הגדול ביותר אינו בהכרח העדר ביטוח, אלא ההנחה שהכול כבר מטופל: שהחברה רכשה פוליסה; שהמחלקה המשפטית כלולה; שהיועץ המשפטי מוגדר כנושא משרה; שהכיסוי ימשיך גם לאחר עזיבת התפקיד.

בפועל, כל אחת מההנחות הללו עלולה להתברר כשגויה אם איש לא בחן את תנאי הפוליסה מראש.

איציק מליק, מנכ"ל | 052-364014 | 03-6270740 | yitzhakm@howden.co.il

אלעד טובול, עו"ד | 0528732278 | 03-6270709 | EladT@howden.co.il

רועי ביבר, עו"ד | 0525391515 | 03-6270731 | RoyB@howden.co.il

למה דווקא הזמן עובד נגדכם

אחד המאפיינים הייחודיים של ביטוחי אחריות הוא מנגנון **Claims Made**.

המשמעות פשוטה אך מטעה.

לא משנה מתי התקבלה ההחלטה. לא משנה מתי ניתן הייעוץ. מה שקובע הוא מתי הוגשה התביעה.

ייתכן שהייעוץ כבר אינו עובד בחברה. ייתכן שהחברה נרכשה. ייתכן שהיא חדלה להתקיים.

ואפילו ייתכן שבאותו מועד כלל אין פוליסה בתוקף.

במקרה כזה, העובדה שבמשך שנים היה ביטוח אינה בהכרח תסייע.

זו בדיוק הסיבה שרציפות ביטוחית היא חלק מניהול הסיכון – לא פחות מהביטוח עצמו.

גם פוליסה טובה עלולה שלא להתאים

רוב פוליסות הביטוח נכתבות כמוצר מדף, אבל המחלקה המשפטית של חברה ציבורית, חברת הייטק או תאגיד בינלאומי אינה "עוד משרד עורכי דין" - החשיפות שונות, הרגולציה שונה, גבולות האחריות שונים - ולעיתים גם הזירה המשפטית שונה לחלוטין. לכן פוליסה שאינה מותאמת למחלקה המשפטית עלולה שלא לתת מענה למצבים שלשמם נרכשה מלכתחילה.

ביטוח אינו מסמך שרוכשים – אלא מנגנון שמנהלים

אחת התובנות היפות בהרצאה הייתה שפוליסת ביטוח איננה מוצר מוגמר.

- ✓ אפשר, ולעיתים צריך, לנהל משא ומתן על תנאיה.
 - ✓ אפשר להרחיב את הגדרת המבוטחים.
 - ✓ אפשר להסדיר כיסוי לעובדים לשעבר.
 - ✓ אפשר להגדיר תפקידים ייעודיים כמו DPO.
 - ✓ אפשר לקבוע מנגנונים ברורים לדיווח על נסיבות העלולות להוביל לתביעה.
 - ✓ אפשר להסיר חריגים מסוימים.
 - ✓ ואפשר לבנות רצף ביטוחי שימנע "נפילה בין הכיסאות" בעת מעבר בין מבטחים.
- כלומר, השאלה איננה רק האם קיימת פוליסה - השאלה היא האם מישו ניהל גם את הסיכון הביטוחי שלה.

איציק מליק, מנכ"ל | 052-364014 | 03-6270740 | yitzhakm@howden.co.il

אלעד טובול, עו"ד | 0528732278 | 03-6270709 | EladT@howden.co.il

רועי ביבר, עו"ד | 0525391515 | 03-6270731 | RoyB@howden.co.il

חמש שאלות שכל יועץ משפטי צריך לשאול

במקום רשימת המלצות כללית, הייתי מסיים בחמש שאלות שכל קורא יכול להפנות לעצמו:

1. האם אני מכוסה גם בכובע המקצועי וגם בכובע הניהולי?
2. האם המחלקה המשפטית כולה נהנית מהגנה, או רק בעלי תפקידים מסוימים?
3. האם הפוליסה תמשיך להגן גם אם אעזוב את החברה בעוד שנתיים?
4. האם הכיסוי מתאים גם לפעילות בינלאומית ולרגולציה הרלוונטית לארגון שלי?
5. מתי הייתה הפעם האחרונה שמישהו באמת קרא את הפוליסה – ולא רק חידש אותה?

השורה התחתונה

ניהול סיכונים מתחיל הרבה לפני שמתעורר משבר - הוא מתחיל בזיהוי נקודות העיוורון. אחת מנקודות העיוורון הנפוצות ביותר היא ההנחה שהגנות ביטוחיות הן עניין למחלקת הכספים או לסוכן הביטוח. בפועל, עבור היועץ המשפטי הן חלק בלתי נפרד ממעטפת ניהול הסיכונים של הארגון – ושלו עצמו. כי בסופו של דבר, השאלה "מי מגן על מנהל הסיכונים?" אינה עוסקת רק בביטוח. היא עוסקת באחריות. באותה אחריות שמצופה מהיועץ המשפטי להפעיל כלפי הארגון, אך גם כלפי התפקיד שהוא ממלא.

איציק מליק, מנכ"ל | 052-364014 | 03-6270740 | yitzhakm@howden.co.il

אלעד טובול, עו"ד | 0528732278 | 03-6270709 | EladT@howden.co.il

רועי ביבר, עו"ד | 0525391515 | 03-6270731 | RoyB@howden.co.il